

بازهم با پایان یافتن فصل تابستان بوی مهر در شهرها و کوچه های کشورمان پیچیده است. و باز هم مدارس چشم به در دوخته اند و به انتظار نشسته اند تا سال تحصیلی جدید را همراه با دانش آموزان آغاز کنند. با آغاز سال تحصیلی در اول مهر، میلیون ها دانش آموز به شوق آموختن، روانه مدرسه می شوند. همه ساله با شروع ماه مهر کوچه ها و خیابان ها رنگ و بوی دیگری پیدا می کنند و شور و شوق دانش آموزان جلوه زیبایی به جامعه می بخشد.

اهمیت روزهای آغازین

روزهای آغازین مدرسه از جهات مختلف دارای اهمیت است. ایجاد نگرش های مثبت و پویا در دانش آموزان، تقویت انگیزه تلاش و تحصیل، کاهش دغدغه، اضطراب و تردید و زدودن هرگونه آثار بدبینی نسبت به درس و مدرسه و کلاس و معلم، و سرانجام آشنایی با شخصیت و دیدگاه های دانش آموزان می تواند در روزهای اول مدرسه صورت پذیرد.

دوران طلایی تعلیم و تربیت

دوره دبستان از جهت تعلیم و تربیت، بهترین دوران است. در این دوره، کودک ویژگی های روانی و آمادگی کاملی برای تربیت پذیری و ادب آموزی دارد. آموزش رسمی کودک از این مرحله آغاز می شود. بنابراین این دوران طلایی را که بهترین فرصت برای تعلیم و تربیت کودک است، نباید به سادگی از کف داد.

محیط آموزشی مناسب

به گفته کارشناسان، کیفیت نظام آموزشی، ارتباط مستقیمی با امکانات مدارس و محیط دارد؛ به عبارتی، وجود فضا و زمان مناسب و کافی، اولین نیاز در یادگیری است. نظام آموزش و پرورش مناسب، یکی از پایه های پیشرفت در جوامع امروزی است. سرمایه گذاری در جهت ارتقای سطح کمی و کیفی آموزش، هرچند بازده فوری ندارد، اما قدم اول برای تربیت نیروی انسانی مورد نیاز جامعه است. بنابراین یکی از مهم ترین مسائلی که باید به آن پرداخته شود ایجاد محیط آموزشی مناسب در مدارس کشور است.

دوست یابی و استقلال

در سال های نخست تحصیل، کودک میل شدیدی به رفاقت با هم سالان خود دارد و این کار در خانواده امکان پذیر نیست. هم چنان که یادگیری و علم آموزی نیز در محیط خانه معمولاً مقدور نمی باشد حتی اگر امکانات لازم برای آموزش کودک در خانه فراهم باشد و مادری بتواند کودک خود را آموزش دهد، باز هم کودک از حضور در مدرسه بی نیاز نیست؛ زیرا زندگی با هم سالان و تن دادن به زندگی جمعی با تمام خصوصیات، آثار و نتایج مربوط به آن چیزی است که هرگز خانواده قادر به ایجاد آن نیست.

کتاب، یار و همراه دانش آموزان

هرسال با نزدیک شدن سال تحصیلی جدید؛ در بیشتر فروشگاه های لوازم التحریر، کتاب هایی در انتظارند تا سال تحصیلی را به همراه دانش آموزان آغاز کنند؛ کتاب هایی که از آغاز سال تحصیلی تا پایان آن پایه پای دانش آموزان پیش می روند. بچه ها رشد می کنند، بزرگ می شوند و به کلاس های بالاتر می روند و کتاب ها هرآنچه در دلشان نهفته است، بی هیچ چشم داشتی تقدیم

بچه های می کنند. هرساله با بازگشایی مدارس میلیون ها کتاب با دانش آموزان هم دل و همراه می شوند تا آنها را به سوی رشد و آگاهی رهنمون شوند.

مهربانی با کتاب ها

شاید دانش آموزان تاکنون به این فکر نکرده باشند که کتاب های درسی آنها چگونه تألیف، چاپ و آماده توزیع می شوند. برای آماده شدن این کتاب ها تلاش های بی وقفه ای صورت می گیرد. مسئولان تألیف، چاپ و توزیع این کتاب ها شبانه روز کار می کنند تا آنها را به موقع به دست دانش آموزان برسانند. مراحل مختلفی وجود دارد تا این کتاب ها برای توزیع آماده شوند، از جمله: تألیف دست نویس، بررسی مطالب، ویرایش، حروف چینی، تصویرسازی، رسم نمودارها و صفحه آرایی. پس از این مراحل و در خلال آنها هم کتاب ها چندبار نمونه خوانی شده، پس از اصلاح نهایی برای چاپ سفارش داده می شوند. حاصل این تلاش های شبانه روزی در موعد مقرر به دست بچه ها می رسد. کاش آنها کمی آرام تر کتاب هایشان را ورق بزنند؛ چرا که برای هر کلمه این کتاب ها دست ها و دل های مهربانی زحمت کشیده اند.

تقویت حس اعتماد به نفس

یکی از کارهای خوب آموزش و پرورش در سال های اخیر بازگشایی مدارس برای کلاس اولی ها قبل از شروع سال تحصیلی است. این کار آثار مفیدی در تقویت حس اعتماد به نفس کودکان و هم چنین کاهش دلهره دارد. بازدید از مدرسه پیش از آغاز سال تحصیلی به کودک کمک می کند که در محیط جدید اعتماد به نفس پیدا کند و خود را با آن وفق دهد. بیشتر مدارس ابتدایی در پایان تابستان روزی را برای بازگشایی اختصاص می دهند که طی آن پدران و مادران و مخصوصا خود دانش آموزان می توانند از مدرسه و کلاس های درسی بازدید کنند.

کمک والدین

مدرسه در روزهای اول برای کودکی که تمام وقت خود را به بازی و استراحت می گذرانده ممکن است خسته کننده باشد. به همین دلیل چند هفته طول می کشد تا او به وضعیت جدید خو بگیرد. شاید به علت همین خستگی باشد که بعضی دانش آموزان وقتی به خانه می آیند کارهای دور از انتظاری انجام می دهند. برخورد آرام و مهربانانه والدین می تواند کمک فراوانی در سازش دادن کودک با وضعیت جدید داشته باشد.

مشارکت خانواده ها در تعلیم و تربیت

غالباً خانواده ها می پندارند که اگر فرزند خود را روانه مدرسه کنند وظیفه تعلیمی و تربیتی خود را نسبت به وی انجام داده اند و دیگر نیاز به مشارکت جدی آنها نیست. حال آن که هم در زمینه آموزش و هم از جنبه تربیت نیاز جدی به مشارکت آنها با اولیای مدرسه هست. مدرسه هرگز به تنهایی نمی تواند از عهده آموزش و پرورش دانش آموزان برآید و همه کمبودها را جبران نماید. بنابراین نمی توان از خانواده و واحدهای دیگر غیر از مدرسه سلب مسئولیت کرد و بار سنگین تعلیم و تربیت را تنها بر دوش معلمان و اولیای مدرسه نهاد.